

Kryteria wyboru materiału dachowego

Bazując na wieloletnim doświadczeniu w kontaktach z inwestorami mam określone spojrzenie na ich problemy przy wyborze materiału pokryciowego. Architekt, który projektuje obiekt bardzo rzadko wskazuje klientowi konkretny materiał, ograniczając się do stwierdzenia – np. dachówka. Nie oczekujemy od architekta konkretnej decyzji np. „Brass”, gdyż takie stwierdzenie byłoby nieuczciwe i stronnicze, lecz powinniśmy otrzymać opinie wskazującą dobór produktu a nie producenta. Samo stwierdzenie dachówka jest oczywiście lepsze od stwierdzenia blacha dachówkowa (dlaczego wyjaśnię w dalszej części) lecz nie pomaga w dokonaniu ostatecznego wyboru. Jestem przekonany, że określenie w projekcie np. dachówka karpiówka bardzo pomogłoby w poszukiwaniu właściwego wyrobu.

Rozważając problem od strony technicznej wiemy, że projektant dokonał wszelkich niezbędnych obliczeń dotyczących wytrzymałości, oraz przewidział wykonanie niektórych trudnych elementów dachowych w konkretnym produkcie, których wykonanie w innym byłoby niemożliwe. Mam na myśli np. wykonanie tzw. miękkich koszy, woliczek, wieżyczek z dachówki karpiówki, gdyż zastosowanie do tego celu dachówki zakładkowej jest prawie niemożliwe lub bardzo trudne.

Rozważając problem dalej, przy wolicach oczekach stosunek wysokości do szerokości powinien wynosić 1:5 w przypadku zastosowania karpiówki i 1:8 w przypadku dachówki zakładkowej. Wiemy również, że zaprojektowany pod karpiówkę dach można pokryć większością dostępnych na rynku materiałów dachowych (o ile nie zawiera on wymienionych trudnych elementów), gdyż karpiówka jest jednym z cięższych materiałów dachowych, zaś minimalny kąt spadku dachu do jej położenia wynosi 30°.

Inwestorzy bardzo często zadają pytanie „w projekcie mam blachę dachówką, a chciałbym położyć dachówkę ceramiczną lub betonową, czy mogę?” Odpowiedź jest niezwykle trudna i można zrozumieć asekurację architekta, który przeprojektowuje stary istniejący obiekt, biorąc pod uwagę, że waga 1 m² blachy dachówkowej czy trapezowej wynosi ok. 5 kg. Nie chce on bowiem ponieść ryzyka ewentualnych następstw i kłopotów z tym związanych tym bardziej, że często nie ma informacji o użytych do budowy materiałach, planów, dzienników budowy, czy też protokołów odbiorów. Nie jest bowiem żadnym odkryciem, że wiele obiektów wzniesionych w okresie powojennym wykonano systemem „gospodarczym”.

Często mamy jednak również do czynienia z architektoniczną chałturą, a przy projektach nowych domów i wcale nie małych cenach projektów mamy prawo oczekiwać, że projekt będzie zawierać m.in. przekroje poprzeczne, rzuty więźby i połączeń dachowych z zaznaczonymi procentami spadku.

Przyjmując, że walory estetyczne są sprawami indywidualnymi inwestora nie będę się zajmował sprawami koloru dachu i elewacji oraz jego kształtem, a ograniczę się tylko

do zagadnień technicznych. Wielu producentów określa w instrukcjach technicznych minimalny kąt położenia swoich produktów, który gwarantuje ich szczelność. Analizując zastosowanie poszczególnych wyrobów należy przestrzegać minimalnego spadku dachu, który wynosi, w przypadku: gontu papowego 6°, blachy trapezowej 7°, blachy dachówkowej 14°, dachówek zakładkowych 22°, dachówek karpiówek 30°, dachówki mnich-mniszka 40°.

Są to wielkości zalecane przez producentów. Przy zastosowaniu pełnego deskowania jak i folii możemy te wartości zmniejszyć do ok. 4°. Natomiast producenci okien dachowych zalecają stosowanie ich przy spadku dachu nie mniejszym niż 15°.

Jak już wspominałem czynnikiem istotnym przy wyborze materiału dachowego jest jego waga, która wynosi od 5 kg/m² w wypadku blach powlekanych do 75 kg/m² w wypadku dachówki karpiówki (waga dachówki zakładkowej ceramicznej i betonowej jest podobna i wynosi ok. 50 kg/m²). **Wiele osób obawia się niestuszenie ciężaru dachówki, gdyż dobrze zaprojektowany i wykonany dach powinien przenosić o wiele większe obciążenia.**

Największym zmartwieniem każdego inwestora są pieniądze w związku z tym, że na etapie wykonywania dachu zaczyna się odczuwać ich brak, każdy szuka oszczędności i podejmuje częste niefortunne decyzje. **Uczulam wszystkich na dokonywanie cięć budżetowych na poziomie dachu.**

Różne materiały pokryciowe są oczywiście skierowane do ludzi o różnej zasobności portfela, jednak przy wyborze pokrycia większość inwestorów **popelnia ten sam szkolny błąd. Polega on na uwzględnianiu tylko ceny 1 m² pokrycia głównego** – bez uwzględniania, takich elementów jak odpad i cena dodatków. Z moich doświadczeń wynika bowiem, że w przypadku krycia trudnego dachu blachą dachówkową odpady sięgają bardzo często do 35% (licząc oczywiście 1 m² blachy po tzw. szerokości krycia. Jeśli nierzetelny sprzedawca liczy ją nam po szerokości całkowitej musimy doliczyć dodatkowo 10%). Przyjmując, że cena 1 m² dobrej wysoko tłoczonej blachy dachówkowej wynosi np. 32 zł/1 m² – liczony po szerokości krycia i mamy pokryć nią **trudny architektonicznie dach kopertowy z lukarnami**, to musimy się liczyć **ze stratami do 35%**. Analizując tylko samą połąć dachową takiego dachu powierzchni 300 m², to do pokrycia go należy zakupić ok. 400 m² blachy, zaś w wypadku dachówki ceramicznej zakładkowej straty wyniosą ok. 5%, z czego wynika, że trzeba zakupić ok. 315 m² dachówki.

(dokończenie na str. 84)

Dekarzy zainteresowanych udziałem w Warsztatach Dekarskich przy firmie „Big-Sack” proszę o kontakt: Ireneusz Sokołowski tel. (022) 723 78 16, 721 10 50

Kryteria wyboru materiału...

(dokończenie ze str. 59)

Podliczając koszty, blacha (na połac – bez dodatków) będzie kosztowała 12 800 zł, zaś dachówka ceramiczna angobowana (cena 1 m² – 43 zł brutto) ok. 13 545 zł. **Nie jet to więc duża różnica.** Wszystko zależy więc od uczciwości i doświadczenia sprzedawcy oferującego materiał na dany dach, zasobności portfela oraz lokalizacji obiektu, np. w przypadku niektórych podwarszawskich miejscowości, jak Milanówek, Podkowa Leśna czy Konstancin, których tereny porośnięte są lasami, niezbędne jest zastosowanie specyficznych kryteriów

doboru materiału pokryciowego, ponieważ w takich miejscach ruch powietrza jest dość ograniczony, a więc ograniczona jest również wentylacja dachów i większość z nich bardzo szybko pokrywa się zielonymi porostami, glonami i mchami. Jeżeli chcemy tego uniknąć powinniśmy zastosować materiały jak najmniej porowate i mało nasiąkliwe do których możemy zaliczyć blachę powlekaną połyskową lub dachówkę glazurowaną oraz zastosować specjalną wentylację połaci dachowej.

W kolejnym numerze „Materiałów Budowlanych” przedstawię Państwu różne rodzaje dachów oraz omówię najlepszy dobór materiałów do ich pokrycia, z uwzględnieniem trwałości ceny i odpadów

Ireneusz Sokołowski – firma „Big-Sack”